

Rosja pozostawały tymczasem nadal formalnie w stanie wojny.- Trzeba pamiętać, że zastrzeżenie Polski w stosunku do Rosji opierały się na poważnych podstawach. Z ostatnimi 150 latami łączyły się dla Polski gorzkie wspomnienia. Pierwszy rozbiór Polski został dokonany przez dwa państwa niem. i Rosję, aczkolwiek wszyscy trzej monarchowie, uczestniczący w rozbiórce byli Niemcami, bo wszak Niemką była Katarzyna Wielka. Historia powstań 1831 i 1863 r., prześladowanie Polaków, a wreszcie fakt, że największa ilość Polaków żyła pod zaborem ros., to dalsze przyczyny pogłębienia się tej goryczy. Pamiętajmy wreszcie o wojnie 1920 r., którą Polska musiała prowadzić bezpośrednio po odzyskaniu niepodległości.- Sikorski wykazał rozum męża stanu, wznosząc się ponad rekliminacje przeszłości. Powiedział sobie: co było to było, myślimy o przyszłości. Rosja uznała w układzie, że jej układy terytorialne z Niemcami są bez znaczenia. Zostało uzgodnione utworzenie armii polskiej w Rosji, która dojdzie może do 200.000 ludzi. Sprawa granic została ~~przekazana~~ ^{anulowana} odroczone na przyszłość. Reasumując trzeba stwierdzić, że istnieją wszelkie powody ku temu, by porozumienie polsko-ros. nazwać wydarzeniem historycznym, jak to uczynił min. Eden.- Warto również przypomnieć, że ~~był obecny~~ w czasie składania przez min. Edena w Izbie Gmin oświadczenia na temat Niemiec był obecny gen. Sikorski. Min. Eden oświadczył wówczas: "Niemcy będą zwyciężone. Naród niem. będzie musiał nauczyć się zapomnieć / " must learn to unlearn" / nie tylko Hitlera, ale także wielu rzeczy, których się uczył w ciągu ostatnich 100 lat. Musi mu być odjęta możliwość wszczynania wojny co 30 lat. Niech jednak nikt nie myśli, by naszym celem były Niemcy głodne i bankrutujące. Nie jest to żaden sentyment, ale zdrowy rozsądek, który nam to nakazuje. Na zdrowym rozsądku zaś musi być oparta przyszła organizacja Europy.- Takim samym zwycięstwem zdrowego rozsądku jest porozumienie polsko-rosyjskie.-